

TÀI LIỆU SINH HOẠT CHI ĐOÀN

Số Tháng 6/2022

Lưu hành nội bộ

**CHÀO MỪNG KỶ NIỆM 97 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM
(21/06/1925 – 21/06/2022)**

**HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC,
PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH**

Nhớ những lời dạy của Bác Hồ

Ngày 06/6/1955 “Tuy năng lực và công việc của mỗi người khác nhau, người làm việc to, người làm việc nhỏ; nhưng ai giữ được đạo đức đều là người cao thượng”

Đây là lời của Chủ tịch Hồ Chí Minh được trích trong tác phẩm: “Đạo đức cách mạng”, với bút danh C.B; đăng trên báo Nhân dân, số 460, ngày 06 tháng 6 năm 1955. Sau thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, đất nước bước vào thời kỳ kiến thiết, xây dựng chế độ xã hội mới - chế độ xã hội xã hội chủ nghĩa đặt ra rất nhiều khó khăn, thử thách, đặc biệt là việc xây dựng đạo đức mới - đạo đức xã hội chủ nghĩa.

Lời dạy trên của Chủ tịch Hồ Chí Minh có ý nghĩa sâu sắc, vừa nêu rõ vai trò, tầm quan trọng của đạo đức cách mạng trong sự nghiệp cải tạo xã hội cũ, xây dựng xã hội mới và nhưng phải giữ được thuần phong, mỹ tục; đây cũng là tư tưởng chỉ đạo trong xây dựng đạo đức mới. Đồng thời, khẳng định giá trị đạo đức ẩn chứa trong mỗi công việc, gắn liền với phẩm chất năng lực của mỗi con người; nhắc nhở mỗi người phải luôn giữ gìn đạo đức trong sáng dù trong hoàn cảnh nào, làm bất cứ công việc gì, mới là người cao thượng. Đạo đức là gốc, là nền tảng của người cách mạng, người cách mạng phải có đạo đức cách mạng mới hoàn thành nhiệm vụ cách mạng. Hưởng ứng lời dạy của Bác, toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta đã ra sức học tập, lao động, công tác, tu dưỡng đạo đức cách mạng, vượt qua mọi khó khăn, gian khổ, đẩy mạnh thi đua ái quốc, kiến thiết nước nhà, xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, đấu tranh giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc, đưa cả nước tiến lên chủ nghĩa xã hội trên nền tảng vững chắc của đạo đức mới - đạo đức xã hội chủ nghĩa.

Hiện nay, trước yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn mới, lời Bác dạy vẫn giữ nguyên giá trị, là tư tưởng chỉ đạo, phương châm hành động để toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta ra sức xây dựng một xã hội học tập, xây dựng chuẩn mực đạo đức mới, con người mới; đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, làm cho tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người thật sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của đời sống xã hội, góp phần xây dựng văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Học tập và làm theo lời Bác dạy, vinh dự, tự hào với danh hiệu cao quý “Bộ đội Cụ Hồ”, mỗi cán bộ, chiến sĩ quân đội luôn phải không ngừng học tập nâng cao trình độ lý luận, trình độ quân sự, chuyên môn nghiệp vụ, làm chủ vũ khí trang bị; thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô

tư”, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, xứng đáng là lực lượng nòng cốt trong bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

Ngày 14/6/1955 “Tự phê bình và phê bình là thứ vũ khí sắc bén nhất, nó giúp cho Đảng ta mạnh và ngày càng thêm mạnh. Nhờ nó mà chúng ta sửa chữa khuyết điểm, phát triển ưu điểm, tiến bộ không ngừng”.

Lời của Chủ tịch Hồ Chí Minh được trích trong bài viết nói về phê bình trong Đảng; đăng trên Báo Nhân dân, số 468, ngày 14 tháng 6 năm 1955 với bút danh CB. Đây là thời điểm đất nước vừa có hòa bình, vừa có chiến tranh; miền Bắc mới bước vào xây dựng chủ nghĩa xã hội, kiến thiết đất nước, còn nhiều khó khăn, thử thách, miền Nam tiếp tục cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược.

Lời dạy của Bác có ý nghĩa to lớn, khẳng định tự phê bình và phê bình là nguyên tắc quan trọng trong công tác xây dựng Đảng, là thứ vũ khí sắc bén, giúp cho Đảng ta ngày càng mạnh thêm. Thông qua tự phê bình Đảng mới gột rửa được những hạn chế, yếu kém, những thói hư tật xấu, làm cho dân tin, dân theo Đảng; đồng thời nhắc nhở mỗi cán bộ, đảng viên phải nâng cao bản lĩnh chính trị, ngăn ngừa biểu hiện tự cao, tự đại, mạnh dạn công khai tự phê bình, chân thành tiếp thu sự phê bình của người khác. Chống biểu hiện khi phê bình, giáo dục nhưng vẫn bảo thủ, trì trệ... Thực hiện tốt việc tự phê bình và phê bình chính là góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Quán triệt sâu sắc lời dạy của Bác Hồ, Đảng ta đã không ngừng tự đổi mới, tự chỉnh đốn, nâng cao chất lượng, hiệu quả tự phê bình và phê bình; tiếp tục lãnh đạo, quán triệt, triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII, gắn với thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, bảo đảm cho Đảng ta thực sự vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức, đáp ứng sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

Học tập và làm theo lời Bác Hồ dạy, Đảng bộ Quân đội luôn nêu cao ý thức chính trị; gương mẫu đi đầu trong triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về công tác xây dựng Đảng, gắn với đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tăng cường công tác quản lý, giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ đảng viên; đề cao tinh thần đấu tranh, thực hành tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt đảng; coi trọng công tác kiểm tra, giám sát, xây dựng sự đoàn kết, thống nhất nội bộ; kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện tiêu cực, tham nhũng, lãng phí, thiếu ý thức tổ chức kỷ luật, thờ ơ, vô cảm... xây dựng tổ chức đảng trong sạch vững mạnh, cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện.

Những ngày đáng nhớ trong tháng 6

- 1 tháng 6 - Ngày Quốc tế thiếu nhi.
- 5 tháng 6 - Ngày Môi trường Thế giới (World Environment Day).
- 21 tháng 6 - Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam.
- 28 tháng 6 - Ngày Gia đình Việt Nam.

1 tháng 6 - Ngày Quốc tế thiếu nhi

Vào rạng sáng ngày 1/6/1942, quân phát xít Đức bao vây làng Li-đi-xơ (Tiệp Khắc), chúng bắt 173 người đàn ông, 196 người phụ nữ và trẻ em. Tại đây, chúng đã tàn sát 66 người và đưa 104 em thiếu nhi vào trại tập trung, 88 em bị chết trong các phòng hơi độc, 9 em khác bị đưa đi làm tay sai cho bọn phát xít. Làng Li-đi-xơ không còn một bóng người.

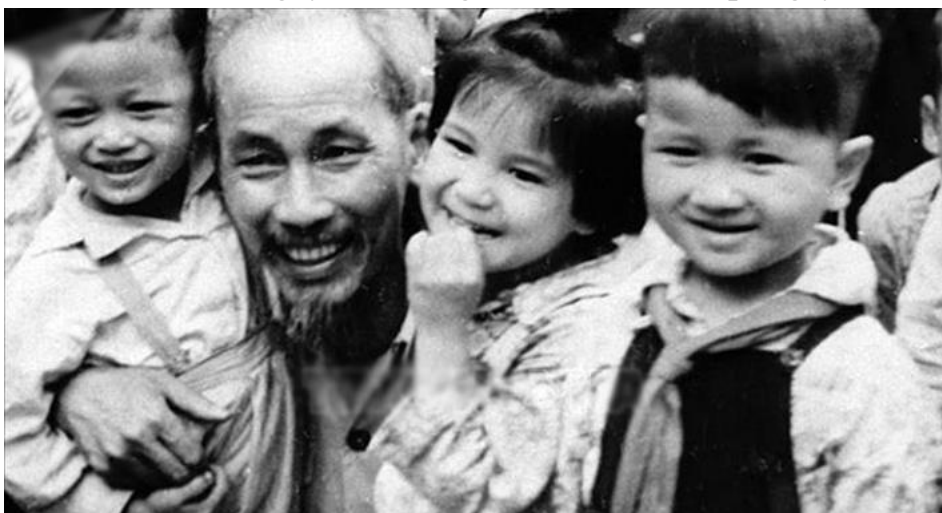
Kể từ năm 1950, ngày 1/6 hàng năm trở thành ngày của thiếu nhi.

Hai năm sau, ngày 10/6/1944, phát xít Đức lại bao vây thị trấn Ô-ra-đua (Pháp), chúng dồn 400 người vào nhà thờ, trong đó có nhiều phụ nữ và hơn 100 trẻ em, phóng hỏa đốt cháy một cách thảm thương.

Để tưởng nhớ đến hàng trăm trẻ em vô tội đã bị Đức Quốc Xã sát hại nhân tâm, năm 1949 Liên đoàn Phụ nữ dân chủ Quốc tế đã quyết định lấy ngày 1/6 hàng năm làm ngày quốc tế bảo vệ thiếu nhi, nhằm đòi chính phủ các nước phải nhận trách nhiệm về đời sống thiếu nhi, đòi giảm ngân sách quân sự để tăng ngân sách giáo dục, bảo vệ và chăm sóc thiếu niên, nhi đồng. Kể từ năm 1950, ngày 1/6 hàng năm trở thành ngày của thiếu nhi.

Việt Nam là nước đầu tiên ở châu Á và nước thứ hai trên thế giới phê chuẩn Công ước về quyền trẻ em - Văn kiện pháp lý Quốc tế đầu tiên đề cập toàn diện đến các quyền trẻ em dựa trên nguyên tắc trẻ em có quyền được chăm sóc, bảo vệ và giúp đỡ đặc biệt.

Ở nước ta, ngay sau khi giành được độc lập, ngày 1/6 và Tết Trung thu (15/8 âm

lịch) hàng năm đã thật sự trở thành ngày hội vui chơi tung bừng của thiếu nhi cả nước.

Ngày Quốc tế Thiếu nhi đầu tiên (1/6/1950) trong giai đoạn cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp của dân tộc ta đang trải qua thời kỳ cam go ác liệt nhất, nhưng Chủ tịch Hồ

Chí Minh vẫn luôn nghĩ tới thiếu nhi cả nước và gửi thư chúc mừng các cháu thiếu niên, nhi đồng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chơi đùa cùng các bé thiếu nhi trong Phủ chủ tịch. Ảnh tư liệu. Từ đó, hàng năm cứ đến ngày Tết thiếu nhi và Tết Trung thu, thiếu nhi cả nước lại hân hoan đón thư chúc mừng của Bác Hồ.

Bác Hồ luôn hết sức quan tâm, dạy bảo các cháu nên người, trong đó 5 Điều Bác dạy thiếu niên nhi đồng đã trở thành nội dung giáo dục đối với Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

5 tháng 6 - Ngày Môi trường Thế giới (World Environment Day)

NGÀY MÔI TRƯỜNG THẾ GIỚI 5/6/2022

CHỈ MỘT TRÁI ĐẤT

THÔNG điệp năm 2022 của chương trình môi trường liên hợp quốc

Xây dựng
lối sống bền vững,
hài hòa với thiên nhiên

Sử dụng hợp lý
tài nguyên thiên nhiên,
đa dạng sinh học

Ứng phó với biến đổi khí hậu
thông qua các chính sách,
hoạt động hướng tới lối sống
xanh hơn, sạch hơn

NHỮNG HÀNH ĐỘNG NHỎ CÓ Ý NGHĨA LỚN ĐỐI VỚI MÔI TRƯỜNG

Phân loại rác
tại nguồn

Sử dụng các
vật liệu có từ
thiên nhiên

Hạn chế sử dụng
thuốc bảo vệ
thực vật

Sử dụng
năng lượng sạch từ
những nguồn năng
lượng có thể tái tạo

Hạn chế sử dụng
đồ nhựa, túi nilon,
rác thải kim loại,
kim loại độc hại

Không lãng phí
đồ ăn,
thức uống

Trồng nhiều
cây xanh, bảo vệ
nguồn nước

Ưu tiên sử dụng
các sản phẩm
tái chế

21 tháng 6 - Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam

Ngày 21.6.1925: Báo “Thanh niên” do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc sáng lập, ra mắt số đầu tiên thì dòng báo chí cách mạng Việt Nam mới bắt đầu hình thành. Từ khi có báo “Thanh niên” – Tờ báo cách mạng Việt Nam đầu tiên: Báo chí Việt Nam đã giương cao ngọn cờ cách mạng, nói lên ý chí, khát vọng của dân tộc Việt Nam và chỉ rõ phương hướng đấu

tranh của nhân dân Việt Nam vì độc lập, tự do và chủ nghĩa xã hội. Báo Thanh niên mở đầu cuộc Cách mạng tư tưởng, đưa nền tảng tư tưởng truyền thống của dân tộc mình lên một tầm cao mới. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng là người đào tạo lớp làm báo vô sản đầu tiên của Việt Nam như Lê Hồng Sơn, Hồ Tùng Mậu, Lê Duy Điềm, Trương Văn Lĩnh...

Tháng 6/1929, Đông Dương Cộng sản Đảng ra đời, cho xuất bản báo Búa liềm làm cơ quan Trung ương của Đảng, Ban công vận Trung ương của Đảng ra báo Công hội đỏ, Tổng Công hội Bắc kỳ ra báo Lao động...

Tháng 9/1929, An Nam Cộng sản Đảng cho ra báo Đỏ. Những tờ báo của các tổ chức Cộng sản sơ khai này có tác dụng rất quan trọng trong việc giáo dục ý thức giai cấp, đấu tranh giai cấp và lý tưởng cộng sản chủ nghĩa cho quần chúng lao động.

Tháng 2/1930, Hội nghị hợp nhất các tổ chức cộng sản được triệu tập dưới sự chủ tọa của Chủ tịch Hồ Chí Minh, quyết định thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, thông qua một số văn kiện quan trọng, quyết định Trung ương và địa phương sẽ ra báo của Đảng Cộng sản Việt Nam thống nhất. Ngày 5/8/1930, Trung ương cho ra báo Tạp chí đỏ; ngày 15/8/1930, báo Tranh đấu ra mắt.

Sau ngày thống nhất đất nước, báo chí ở nước ta đã phát triển khá nhanh cả về số lượng và chất lượng, hình thành hệ thống thông tấn, báo chí, phát thanh, truyền hình rộng khắp cả nước. Nội dung thông tin của báo chí ngày càng phong phú, hiệu quả, hình thức đẹp, sinh động và hấp dẫn. Báo chí đã đi sâu vào thực tiễn đời sống, phát hiện, giới thiệu, cổ vũ các mô hình kinh tế mới, cách làm ăn mới, nhân tố mới, người tốt, việc tốt. Báo chí đã thể hiện rõ quan điểm bảo vệ và phát huy bản sắc, truyền thống văn hoá dân tộc, tuyên truyền cổ vũ toàn dân phát huy có chọn lọc nền văn hoá tiên tiến của các nước trên thế giới, góp phần nâng cao dân trí, ngăn chặn văn hoá xấu len lỏi vào Việt Nam. Báo chí đã khơi dậy và biến nhiều hoạt động xã hội từ thiện trở thành phong trào của toàn xã hội.

Hoạt động của báo chí trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, trong quá trình hội nhập quốc tế và cơ chế thị trường, trong thời đại bùng nổ thông tin,

hiện nay đã và đang phát triển không ngừng. Đứng trước những yêu cầu mới, báo chí cách mạng Việt Nam mãi mãi kiên định mục tiêu lý tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam, thực hiện tốt chức năng báo chí là cơ quan ngôn luận của Đảng, Nhà nước, tổ chức xã hội và là diễn đàn của nhân dân.

Báo chí đã đi sâu vào thực tiễn đời sống, phát hiện, giới thiệu, cổ vũ các mô hình kinh tế mới, cách làm ăn mới, nhân tố mới, người tốt, việc tốt. Báo chí đã thể hiện rõ quan điểm bảo vệ và phát huy bản sắc, truyền thống văn hóa dân tộc, tuyên truyền cổ vũ toàn dân phát huy có chọn lọc nền văn hóa tiên tiến của các nước trên thế giới, góp phần nâng cao dân trí, ngăn chặn văn hóa xấu len lỏi vào Việt Nam. Báo chí đã tổ chức khơi dậy và biến nhiều hoạt động xã hội từ thiện trở thành phong trào của toàn xã hội.

Báo chí ở nước ta đã phát triển khá nhanh về số lượng và chất lượng, hình thành hệ thống thông tấn, báo chí, phát thanh, truyền hình rộng khắp cả nước. Nội dung thông tin của báo chí ngày càng phong phú, hiệu quả, hình thức đẹp, sinh động và hấp dẫn.

Báo chí Cách mạng Việt Nam là tiếng nói của Đảng, Nhà nước và các tổ chức chính trị, xã hội, nghề nghiệp, là diễn đàn tin cậy của nhân dân. Báo chí tuyên truyền, phổ biến đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, phản ánh nguyện vọng chính đáng của các tầng lớp nhân dân. Báo chí cũng là một vũ khí sắc bén chống lại các thế lực thù địch của cách mạng, đấu tranh chống tiêu cực bảo vệ lợi ích của nhân dân. Trong 97 năm qua, kể từ số báo Thanh niên đầu tiên (21/6/1925), báo chí Việt Nam không ngừng phát triển phong phú, đa dạng; đang hiện đại hóa kỹ thuật tiên tiến, công nghệ cao hóa trở nên hoàn thiện hơn và dần dần toàn diện để đồng bộ “Báo chí đa phương tiện”.

Ngày Gia đình Việt Nam 28/6

"GIA ĐÌNH BÌNH AN - XÃ HỘI HẠNH PHÚC"

MỘT SỐ TIÊU CHÍ ỨNG XỬ CƠ BẢN TRONG GIA ĐÌNH

Vợ, chồng chung thủy, nghĩa tình

- ♥ Cùng nhau xây dựng hôn nhân bền vững
- ♥ Yêu thương, quan tâm, chăm sóc, cùng nhau chia sẻ công việc gia đình
- ♥ Lắng nghe, cùng nhau thảo luận, thống nhất và quyết định những vấn đề chung của gia đình...

Ông bà, cha mẹ gương mẫu, yêu thương

- ♥ Làm gương tốt cho con, cháu trong cử chỉ, hành động, lời nói
- ♥ Quan tâm, nuôi dưỡng, chăm sóc, dạy bảo con cháu
- ♥ Trao truyền các giá trị truyền thống, kinh nghiệm sống cho con, cháu...

Con cháu hiếu thảo, lễ phép

- ♥ Kính trọng, lễ phép, hiếu thảo với ông bà, cha mẹ
- ♥ Yêu thương, quan tâm, chia sẻ tình cảm, nguyện vọng với cha mẹ và các thành viên trong gia đình
- ♥ Phụ giúp những công việc phù hợp...

Anh, chị, em hòa thuận, chia sẻ

- ♥ Anh chị bao dung đối với em, em kính trọng anh chị
- ♥ Cùng chia sẻ với nhau công việc chung, giúp đỡ nhau khi khó khăn, hoạn nạn

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

1. Quy định mới về thành lập, chuyển đổi doanh nghiệp do Nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ

Nghị định số 23/2022/NĐ-CP ngày 25/4/2022 của Chính phủ về thành lập, sắp xếp lại, chuyển đổi sở hữu, chuyển giao quyền đại diện chủ sở hữu tại doanh nghiệp do Nhà nước giữ 100% vốn điều lệ có hiệu lực từ ngày 1/6/2022.

2. Quy định mới về liên kết đào tạo nghề với nước ngoài

Nghị định 24/2022/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung các Nghị định quy định về điều kiện đầu tư và hoạt động trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp có hiệu lực từ ngày 1/6/2022.

Nghị định 24/2022/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung các quy định về liên kết đào tạo với nước ngoài quy định tại Nghị định 15/2019/NĐ-CP ngày 1/2/2019.

3. Mức giảm giá cước dịch vụ bưu chính không vượt quá 50% giá cước gần nhất

Có hiệu lực từ 1/6/2025, Nghị định số 25/2022/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 47/2011/NĐ-CP ngày 17/6/2011 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số nội dung của Luật Bưu chính.

4. Lãnh sự danh dự thực hiện chức năng lãnh sự không vì mục tiêu lợi nhuận

Nghị định số 26/2022/NĐ-CP ngày 14/4/2022 về viên chức Lãnh sự danh dự nước ngoài tại Việt Nam có hiệu lực từ ngày 1/6/2022.

5. Chính sách mới về hỗ trợ bảo hiểm nông nghiệp

Quyết định số 13/2022/QĐ-TTg ngày 9/5/2022 của Thủ tướng Chính phủ về thực hiện chính sách hỗ trợ bảo hiểm nông nghiệp có hiệu lực từ ngày 24/6/2022.

6. Sử dụng hoá đơn giấy đến 30/6/2022

Theo quy định tại Nghị định số 123/2020/NĐ-CP, doanh nghiệp, tổ chức kinh tế đã thông báo phát hành hóa đơn đặt in, hóa đơn tự in, hóa đơn điện tử không có mã của cơ quan thuế hoặc đã đăng ký sử dụng hóa đơn điện tử có mã của cơ quan thuế, đã mua hóa đơn của cơ quan thuế trước ngày 19/10/2020 thì được tiếp tục sử dụng hóa đơn đang sử dụng kể từ 19/10/2020 đến hết ngày 30/6/2022 và thực hiện các thủ tục về hóa đơn theo quy định tại các Nghị định: số 51/2010/NĐ-CP ngày 14/5/2010 và số 04/2014/NĐ-CP ngày 17/1/2014.

7. Từ 1/6, cấp hộ chiếu phổ thông qua Công dịch vụ công

Từ ngày 1/6/2022, người dân có thể khai cấp hộ chiếu phổ thông (không gắn chip) qua Công Dịch vụ công Bộ Công an, thanh toán trực tuyến, nhận hộ chiếu qua bưu chính hoặc tại cơ quan quản lý xuất nhập cảnh.

8. Quy định mới về chức năng, nhiệm vụ của Văn phòng UBND tỉnh

Văn phòng Chính phủ ban hành Thông tư 01/2022/TT-VPCP hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Văn phòng Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có hiệu lực thi hành từ ngày 20/6/2022.

Đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ sinh ngày 9/7/1912 (tức ngày 25 tháng 5 năm Nhâm Tý) tại làng Phù Khê, tổng Nghĩa Lập, phủ Từ Sơn, huyện Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh. Dòng họ Nguyễn ở Từ Sơn – Bắc Ninh là dòng họ nổi tiếng vì nhiều người học rộng, tài cao. Cả ông nội và ông ngoại của đồng chí Nguyễn Văn Cừ đều là nhà Nho yêu nước và đều làm nghề dạy học. Nguyễn Văn Cừ ở với ông ngoại từ nhỏ, được ông dạy chữ Hán và truyền dạy lòng yêu nước, ý chí quật cường của dân tộc. Ngay từ nhỏ, Nguyễn Văn Cừ đã bộc lộ tư chất thông minh, tính tình kiên định.

Năm 1927, Nguyễn Văn Cừ lên Hà Nội học và thi đỗ vào trường Bưởi (nay là Trường Trung học Chu Văn An). Tại đây, Nguyễn Văn Cừ được giác ngộ cách mạng, tham gia nhiều hoạt động yêu nước, được đọc báo Thanh niên và tác phẩm Đường Kách mệnh của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc. Đầu năm 1928, Nguyễn Văn Cừ được kết nạp vào Hội Việt Nam Cách

mạng Thanh niên. Do những hoạt động yêu nước và cách mạng, tháng 5/1928, Nguyễn Văn Cừ bị đuổi học và trở về quê dạy học ở làng Hà Lỗ, tức làng Giổ Đông, nay thuộc huyện Đông Anh – ngoại thành Hà Nội để tìm cách liên lạc với tổ chức. Thời gian dạy học ở đây, Nguyễn Văn Cừ đã gặp được nhiều nhà cách mạng lớp đàn anh, những người có tầm ảnh hưởng và để lại ấn tượng sâu sắc, trong đó có đồng chí Ngô Gia Tự – một lãnh tụ của Đảng sau này. Tháng 8/1928, Nguyễn Văn Cừ bị mật thám bắt, giam giữ 12 ngày rồi thả.

Cuối tháng 8/1928, Kỳ bộ Bắc Kỳ Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên bí mật họp tại Hà Nội, đề ra chủ trương đưa các hội viên đi “vô sản hóa” tại các hầm mỏ, xí nghiệp, công trường. Lúc này, Nguyễn Văn Cừ đã bị mật thám Pháp theo dõi, giám sát, cho nên đồng chí Ngô Gia Tự – Bí thư Tỉnh bộ Hội Việt Nam cách mạng Thanh niên tỉnh Bắc Ninh đã cử và giới thiệu với đồng chí Nguyễn Đức Cảnh – Bí thư Thành bộ Hải Phòng phụ trách cả vùng mỏ – đưa Nguyễn Văn Cừ ra vùng mỏ than Đông Bắc hoạt động, chủ yếu là khu mỏ Vàng Danh.

Ngày 17/6/1929 Đông Dương Cộng sản Đảng ra đời. Nguyễn Văn Cừ, Lê Văn Lương,... là những đảng viên đầu tiên được xét kết nạp vào Đảng khi mới 17 tuổi. Tháng 9/1929, Nguyễn Văn Cừ được rút về Hải Phòng phụ trách việc xây dựng trạm liên lạc của Trung ương Đông Dương Cộng sản Đảng với nước ngoài, qua đường tàu biển, sau đó được đồng chí Nguyễn Đức Cảnh điều về giúp việc cho Tỉnh ủy Hải Phòng. Sau Hội nghị thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (năm 1930), ở trong nước diễn ra cuộc sắp xếp tổ chức mạnh mẽ, từ các chi bộ cộng sản của các tổ chức tiền thân thành các chi bộ của Đảng Cộng sản Việt Nam và phát triển tổ chức chi bộ mới. Dưới sự chỉ đạo trực tiếp của đồng chí Nguyễn Đức Cảnh, đồng chí Nguyễn Văn Cừ tích cực len lỏi

khắp vùng mỏ Quảng Ninh để hoạt động. Cuối năm 1930, đồng chí Nguyễn Văn Cừ đề xuất và được Xứ ủy Bắc Kỳ chấp thuận, đồng chí đứng ra lập Đặc khu ủy vùng mỏ và được cử làm đại diện của Xứ ủy Bắc Kỳ bên cạnh Đặc khu ủy.

Ngày 15/2/1931, trên đường công tác từ Cẩm Phả về Hòn Gai, đồng chí Nguyễn Văn Cừ bị bắt. Mật thám Pháp giam giữ đồng chí qua các nhà lao Hòn Gai, Hải Phòng rồi cuối cùng về Hỏa Lò – Hà Nội. Giữa tháng 5/1931, Nguyễn Văn Cừ và nhiều đồng chí bị Hội đồng đề hình Hà Nội kết án lưu đày chung thân và đày ra Côn Đảo. Ra đến Côn Đảo, Nguyễn Văn Cừ bị địch giam ở Banh 2 cùng với các đồng chí Lê Duẩn, Phạm Văn Đồng, Hoàng Quốc Việt, Hà Huy Giáp, Lương Khánh Thiện, Lê Thanh Nghị và Nguyễn Văn Linh... Tại Côn Đảo, đồng chí được học một cách có hệ thống về chủ nghĩa Mác – Lênin, đọc các tác phẩm kinh điển và tham gia ban lãnh đạo Banh 2 dưới sự lãnh đạo của Chi bộ bí mật nhà tù.

Năm 1936 do sự thắng lợi của Mặt trận Bình dân Pháp, chính phủ của Mặt trận Bình dân Pháp ra lệnh tổng ân xá tù chính trị ở Đông Dương. Sau hơn 5 năm bị lưu đày ở địa ngục trần gian Côn Đảo, tháng 11 năm 1936, đồng chí Nguyễn Văn Cừ và nhiều đồng chí được trở về đất liền và thả tự do.

Cuối năm 1936, đồng chí Nguyễn Văn Cừ ra Hà Nội móc nối các đồng chí để tiếp tục hoạt động, khôi phục cơ sở Đảng sau những năm bị địch khủng bố trắng. Đồng chí Nguyễn Văn Cừ cùng Trần Quý Kiên, Nguyễn Văn Minh (một người được đào tạo từ Quốc tế Cộng sản về) lập ra Ủy ban sáng kiến, lần lượt thu hút vào Ủy ban những cán bộ mới được địch thả tự do về hoạt động ở Hà Nội. Dưới sự lãnh đạo, phân công của Ủy ban sáng kiến, tổ chức Đảng lần lượt được khôi phục ở Hà Nội, Hải Phòng và các tỉnh thành khác. Đến tháng 3/1937, Hội nghị thành lập Xứ ủy Bắc Kỳ lâm thời được triệu tập. Tại Hội nghị này, đồng chí Nguyễn Văn Cừ được bầu làm Ủy viên Thường vụ Xứ ủy, được Xứ ủy phân công làm đại diện Xứ ủy bên cạnh Trung ương Đảng.

Cuối tháng 8/1937, theo sự phân công của Xứ ủy lâm thời Bắc Kỳ, đồng chí Nguyễn Văn Cừ cùng đồng chí Hoàng Quốc Việt vào Sài Gòn để dự Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương họp từ ngày 25/8 đến ngày 4/9/1937[1] ở Bà Điểm, Hóc Môn, Gia Định. Dự Hội nghị có các đồng chí: Lê Hồng Phong, Hà Huy Tập, Nguyễn Văn Cừ, Nguyễn Thị Minh Khai, Võ Văn Tần, Nguyễn Chí Diểu và một số đồng chí khác. Tại Hội nghị, đồng chí Nguyễn Văn Cừ được Trung ương phân công đọc báo cáo về công tác hoạt động quần chúng của Đảng. Đồng chí đã phê phán những khuyết điểm, sai lầm về nguyên tắc tổ chức quần chúng, dẫn đến bệnh biệt phái, cô độc... của Đảng. Cũng tại Hội nghị, đồng chí Nguyễn Văn Cừ cùng các đồng chí Hà Huy Tập, Nguyễn Chí Diểu, Võ Văn Tần, Lê Hồng Phong được bầu làm Thường vụ Trung ương do đồng chí Hà Huy Tập làm Tổng Bí thư.

Tháng 9/1937, đồng chí Nguyễn Văn Cừ trên cương vị là Ủy viên Thường vụ Trung ương ra Hà Nội triệu tập Hội nghị thành lập Liên Xứ ủy Bắc Kỳ và Bắc Trung Kỳ do đồng chí Hoàng Văn Nọn làm Bí thư Xứ ủy, Nguyễn Văn Cừ làm Thường vụ. Liên Xứ ủy chỉ tồn tại một thời gian ngắn rồi giải thể để thành lập Xứ ủy Bắc Kỳ và Xứ ủy Trung Kỳ. Ngoài trọng tâm là khôi phục và phát triển hệ thống tổ chức Đảng và tổ chức quần chúng, trên cương vị là người lãnh đạo cao nhất của Đảng ở Bắc Kỳ, đồng chí Nguyễn Văn Cừ cùng đồng chí Trường Chinh tổ chức, chỉ đạo hoạt động báo chí công khai của Đảng, chủ yếu qua tờ Le Travail (Lao động). Chính tờ báo Le Travail là nơi tập hợp lực lượng để thị uy đón tiếp Godart – đại diện Chính phủ Pháp sang Đông Dương để thị sát tình hình.

Khi phong trào đấu tranh đòi dân sinh, dân chủ đang dâng cao trong cả nước, đầu

năm 1938, từ Hà Nội, đồng chí Nguyễn Văn Cừ đã bí mật vào Sài Gòn để dự Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng. Đồng chí đã ghé qua Huế gặp đồng chí Lê Duẩn để bàn về việc thiết lập đường dây giao liên từ Hà Nội vào Sài Gòn sao cho bí mật an toàn để trình Hội nghị Trung ương.

Trong hai ngày 29 và 30/3/1938, Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương họp tại làng Tân Thới Nhất, Bà Điểm, Hóc Môn, Gia Định. Hội nghị đã quyết định thành lập Mặt trận dân chủ thống nhất theo đề xuất của đồng chí Nguyễn Văn Cừ; bảo vệ củng cố hệ thống tổ chức Đảng, đưa Đảng ra hoạt động công khai; triệt để chống bọn Trosky; ra Nghị quyết Về phòng thủ Đông Dương và vận động binh lính. Hội nghị thảo luận rất kỹ và thống nhất bầu Ban Chấp hành Trung ương gồm 11 đồng chí, trong đó có đồng chí Nguyễn Ai Quốc đang ở Moscow; bầu Thường vụ gồm 5 đồng chí; Ban Bí thư gồm 3 đồng chí (Nguyễn Văn Cừ, Hà Huy Tập, Lê Hồng Phong) – đây là cơ quan mới của Đảng – do đồng chí Nguyễn Văn Cừ làm Tổng Bí thư. Là người trực tiếp tham dự Hội nghị này, đồng chí Lê Duẩn đánh giá: “Về tuổi đời anh Cừ tuy kém chúng tôi và các anh Lê Hồng Phong, Hà Huy Tập từ 5 đến 10 tuổi, nhưng anh là một trí tuệ lỗi lạc của Đảng, rất sắc sảo và nhạy bén về chính trị, lại có khả năng đoàn kết, thuyết phục anh em. Anh là một người cộng sản có phẩm chất đạo đức trong sáng, được mọi người kính phục”[2]. Như vậy, đồng chí Nguyễn Văn Cừ trở thành Tổng Bí thư thứ 4 của Đảng khi chưa đầy 26 tuổi – trẻ nhất trong Ban Chấp hành Trung ương, lại chưa được đào tạo một cách bài bản ở Trung Quốc và Liên Xô, hẳn phải là một bộ óc lớn, một nhân cách cộng sản cao đẹp và một nghị lực phi thường mới giành được sự tín nhiệm của tập thể những người cộng sản đã dày dạn trong con đường tranh đấu.

Sau Hội nghị Trung ương lần thứ năm, mật thám Pháp biết rõ đồng chí Nguyễn Văn Cừ đã thay thế đồng chí Hà Huy Tập làm Tổng Bí thư nên tổ chức ráo riết lùng bắt bằng được, vì vậy, đồng chí đã bí mật trở lại Hà Nội chỉ đạo báo chí công khai của Đảng qua nhóm ở báo Tin tức, chỉ đạo ra báo Dân chúng và nhóm Dân chúng ở Sài Gòn. Tại Hà Nội, dù hoạt động bí mật, đồng chí đã cùng Xứ ủy Bắc Kỳ và Thành ủy Hà Nội tổ chức cuộc mít tinh lớn ở Hà Nội, kỷ niệm ngày quốc tế Lao động 01/5/1938 tại khu Đấu Xảo. Đây là sự kiện lớn nhất cả nước trong giai đoạn đấu tranh đòi dân sinh, dân chủ những năm 1936 – 1939 do Đảng lãnh đạo. Bên cạnh đó, đồng chí chỉ đạo Xứ ủy cử người tham gia tranh cử vào Viện dân biểu Bắc, chỉ đạo nhiều hoạt động của Đoàn thanh niên dân chủ Bắc Kỳ, viết nhiều bài báo quan trọng.

Khi đang hoạt động ở Hà Nội, nhận được báo cáo của Trung ương rằng nhiều lãnh đạo của Đảng đã bị bắt ở Sài Gòn, các phần tử Trosky tăng cường hoạt động khiêu khích những người cộng sản nên đồng chí đã bí mật vào Sài Gòn.

Sau Tết, đồng chí ra ngay Hà Nội, bí mật hoạt động ở nhiều nơi để chỉ đạo phong trào cách mạng ở Hà Nội và thường xuyên liên lạc với Trung ương ở Sài Gòn. Thời gian này, đồng chí viết hàng trăm bài báo giàu tính chiến đấu, đặc biệt là bài Các quyền tự do dân chủ của nhân dân Đông Dương và hoàn thành tác phẩm rất nổi tiếng Tự chỉ trích theo tinh thần Bonsevik vào khoảng tháng 6/1939 và cử người đưa vào Sài Gòn xuất bản vào tháng 7/1939 gây ra tiếng vang lớn. Cho đến ngày nay, Tự chỉ trích vẫn là một tác phẩm có giá trị lịch sử to lớn, có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc.

Khi chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ, ngày 28/9/1939, Toàn quyền Đông Dương ban hành Nghị định thực hiện sắc lệnh của Tổng thống Pháp cấm tuyên truyền cộng sản trên toàn cõi Đông Dương, ra lệnh khủng bố, lùng bắt những người cách mạng. Năm bắt chắc tình hình, tháng 9/1939, Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ và Trung ương Đảng chỉ đạo toàn Đảng rút vào hoạt động bí mật, xây dựng nhiều cơ sở bí mật,

cử cán bộ ra nước ngoài bắt liên lạc với lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc.

Tình hình rất khẩn trương nên Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ bí mật rời Hà Nội vào Sài Gòn để chuẩn bị họp Hội nghị Trung ương lần thứ sáu. Tới Vinh, đồng chí Nguyễn Văn Cừ gặp Xứ ủy Trung Kỳ, gặp Bí thư Liên tỉnh ủy Nghệ An – Hà Tĩnh Đinh Văn Di chỉ thị những nhiệm vụ cần làm cho Xứ ủy và lên tàu tiếp tục vào Nam. Tên Đinh Văn Di lúc này đã phản bội Đảng nên báo ngay cho mật thám Pháp. Do chuyến đi được chuẩn bị chu đáo, mặc dù mật thám ráo riết truy lùng nhưng đồng chí Nguyễn Văn Cừ vẫn tới căn cứ Trung ương an toàn. Được sự giúp đỡ tích cực các đồng chí Trung ương và lãnh đạo Xứ ủy Nam Kỳ cũng như Thành ủy Sài Gòn – Chợ Lớn, đồng chí Nguyễn Văn Cừ đã soạn thảo xong văn kiện Chính sách mới của Đảng để trình Hội nghị Trung ương lần thứ sáu thảo luận.

Từ ngày 6 đến ngày 8/11/1939, tại Mười tám thôn Vườn Trầu, xã Tân Thới Nhất, huyện Hóc Môn – Gia Định, Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng, dưới sự chủ trì của Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ, đã thảo luận sâu sắc để đề ra chính sách mới của Đảng. Hội nghị đã quyết định chuyển toàn bộ hoạt động công khai và bán công khai của Đảng vào bí mật. Hội nghị cũng quyết định khẩu hiệu đấu tranh, hình thức đấu tranh, mục tiêu và lực lượng cách mạng, vấn đề mặt trận và vấn đề chính phủ sau này, cũng như thống nhất ý chí và hành động trong toàn Đảng. Có thể nói Hội nghị Trung ương 6 đã ghi nhận bước đầu Đảng đã trở lại với tư tưởng Hồ Chí Minh thời kỳ thành lập Đảng, chuyển hướng chỉ đạo chiến lược khi bối cảnh lịch sử trong nước và quốc tế thay đổi nhanh chóng, ghi nhận sự nhạy bén và sáng tạo của người Tổng Bí thư trẻ tuổi.

Ngay sau Hội nghị, các đại biểu về địa phương triển khai thực hiện nghị quyết về chính sách mới của Trung ương, còn Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ ở lại Sài Gòn – Gia Định chỉ đạo chung công việc của toàn Đảng. Lúc này, thực dân Pháp thi hành chính sách khủng bố trắng, lùng bắt những người cộng sản. Rạng sáng ngày 17/01/1940, tại nhà số 312 đường Nguyễn Tấn Nghiệm (sau năm 1954 là đường Phát Diệm và hiện nay là đường Trần Đình Xu), mật thám Pháp đã vây bắt được Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ và đồng chí Lê Duẩn cùng nhiều cán bộ cách mạng. Tên Bazin trùm mật thám Nam Kỳ trực tiếp hỏi cung và tra tấn dã man đồng chí Nguyễn Văn Cừ nhưng đều không có kết quả. Cuối năm 1940, đồng chí Nguyễn Văn Cừ và các đồng chí Lê Hồng Phong, Hà Huy Tập, Lê Duẩn, Nguyễn Thị Minh Khai, Võ Văn Tần,.. bị chính quyền thực dân mở nhiều phiên tòa, kết tội ở nhiều bản án khác nhau. Khi khởi nghĩa Nam Kỳ bùng nổ và thất bại, ngày 25/3/1941, Tòa án binh Sài Gòn kết tội đồng chí là người khởi thảo Nghị quyết thành lập Mặt trận thống nhất phản đế, “chủ trương bạo động”, “chịu trách nhiệm tinh thần” về cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ và kết án tử hình.

Sáng ngày 28/8/1941, Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ cùng các đồng chí Võ Văn Tần, Nguyễn Thị Minh Khai và nhiều cán bộ lãnh đạo cách mạng đã bị địch xử bắn tại Ngã Ba Giồng, xã Tân Thới Nhất, huyện Hóc Môn, tỉnh Gia Định. Đồng chí hy sinh khi mới 29 tuổi.

Là Tổng Bí thư của Đảng khi cao trào cách mạng dân tộc, dân chủ dâng cao, đồng chí Nguyễn Văn Cừ là người cộng sản lỗi lạc, nhà lý luận xuất sắc của Đảng ta, đấu tranh không khoan nhượng để vạch mặt bọn Trosky, nâng cao sự đoàn kết, nhất trí trong Đảng, kịp thời chỉ đạo chuyển hướng chiến lược sang thời kỳ mới, là tấm gương về đạo đức cách mạng sáng ngời.

Năm 2012, nhân kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ, đồng chí Nguyễn Phú Trọng – Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng xúc động

đánh giá về bậc tiền bối: “Nhà lãnh đạo trẻ tuổi đầy tài năng của cách mạng Việt Nam, một học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, người con ưu tú của dân tộc, suốt đời chiến đấu, hy sinh vì độc lập tự do của Tổ quốc, vì hạnh phúc của nhân dân”[3]. Dịp này, Đảng – Nhà nước ta xây dựng khu tưởng niệm gồm tượng đài, Nhà lưu niệm, khuôn viên rất khang trang tại quê hương đồng chí. Trường Chính trị tỉnh Bắc Ninh, nhiều trường học, công viên, đường phố của tỉnh Bắc Ninh được mang tên đồng chí Nguyễn Văn Cừ. Trước đó, từ năm 1976, tưởng niệm đồng chí Nguyễn Văn Cừ, tỉnh Bắc Ninh đã cho dựng khu di tích Nguyễn Văn Cừ.

Trên cả nước, có nhiều đường phố, trường học, công trình văn hóa mang tên đồng chí Tổng Bí thư trẻ tuổi nhất của Đảng: tại thủ đô Hà Nội, con đường đẹp từ cầu Chương Dương đến vòng xoay ngã ba Cầu Chui thuộc Gia Lâm mang tên Nguyễn Văn Cừ. Cũng ở huyện Gia Lâm có một trường phổ thông trung học đặt ở xã Đa Tốn mang tên đồng chí Nguyễn Văn Cừ; tại Thành phố Hồ Chí Minh, quận 1, quận 5 đều có đường phố Nguyễn Văn Cừ và một trường phổ thông trung học ở huyện Hóc Môn mang tên đồng chí Tổng Bí thư của Đảng.

BÀI HÁT THANH NIÊN

Lên đàng

Nhạc và lời: Lưu Hữu Phước, Huỳnh Văn Tiễn

Nào anh em ta cùng nhau xông pha lên đàng
Kiếm nguồn tươi sáng
Ta nguyện đồng lòng điếm tô non sông, từ nay ra sức anh tài
Đoàn ta chen vai nề chi chông gai, lên đàng
Ta người Việt Nam
Nhìn tương lai huy hoàng, đoàn ta bước lên đàng cùng hiên ngang hát vang.